

10 kwietnia 2014

Już jest Regionalny Program Operacyjny 2014-2020

Rozmowa z Kazimierzem Kotowskim, członkiem Zarządu Województwa Świętokrzyskiego.

- Zarząd Województwa Świętokrzyskiego przyjął kolejną wersję projektu RPO Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. Jakie są najważniejsze założenia tego dokumentu?

- Przyjęcie trzeciej wersji projektu RPO zwińczyło kolejny etap intensywnych prac prowadzonych w Urzędzie Marszałkowskim. Opracowanie projektu jest częścią przygotowań na szczeblu centralnym oraz w poszczególnych województwach, których celem jest stworzenie systemu efektywnego wydatkowania środków unijnych. Najważniejsza zmiana jest taka, że RPO będzie finansowany z dwóch funduszy strukturalnych: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego koncentrującego się na projektach infrastrukturalnych oraz Europejskiego Funduszu Społecznego służącego finansowaniu projektów społecznych i zatrudnieniowych. Pozwoli to na lepsze skoordynowanie projektów finansowanych tak, aby były one bardziej efektywne. Kolejnym wyróżnikiem jest wyraźny gospodarczy kierunek RPO. Realizacja RPO przyniesie ma zdynamizowanie rozwoju gospodarki województwa poprzez nowe rozwiązania technologiczne i wzrost poziomu kapitału społecznego.

W rozpoczynającej się odsłonie unijnej polityki spójności większy nacisk zostanie położony na zwiększenie efektywności realizowanych projektów. Priorytetowo traktowane będą projekty dotyczące innowacji, przedsiębiorczości, energetyki i projektów z zakresu społeczeństwa informacyjnego. Na te przedsięwzięcia, według wytycznych Komisji Europejskiej, będzie przeznaczona niemal połowa środków zarezerwowanych na projekty inwestycyjne.

- Jakie środki będą dostępne dla beneficjentów nowego RPO?

- Na realizację projektów przeznaczona zostanie 1 363,2 mln EUR środków unijnych, czyli ponad 5,6 mld PLN. Trzeba przy tej okazji wspomnieć, że Komisja Europejska wymaga by środki unijne w Programach Operacyjnych były skoncentrowane na obszarach wymagających najpilniejszego wsparcia. Dlatego zidentyfikowano tzw. Obszary Strategicznej Interwencji, które charakteryzują się pewnymi wspólnymi cechami, posiadają specyficzne potrzeby i potencjał. Obszarami tymi, wynikającymi z zapisów Strategii Rozwoju Województwa są: obszar funkcjonalny Kielc, obszary funkcjonalne miast tracących swe dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze (Ostrowiec Świętokrzyski, Skarżysko

Kamienna, Starachowice), obszary wiejskie o najgorszym dostępie do usług publicznych, obszar uzdrowiskowy, czy obszar Gór Świętokrzyskich. Ponadto środki kierowane dla przedsiębiorców będą koncentrować się na najważniejszych, najbardziej obiecujących gałęziach gospodarki, tzw. inteligentnych specjalizacji regionu.

- Jakie branże będą uznawane za kluczowe?

- W Regionalnej Strategii Innowacji, podlegającej obecnie aktualizacji jako inteligentne specjalizacje województwa zaliczone zostaną oszczędne budownictwo, przemysł metalowo-odlewniczy, turystyka zdrowotna i prozdrowotna, nowoczesne rolnictwo i przetwórstwo spożywcze. Uzupełniać je będą specjalizacje horyzontalne, do których zaliczają się technologie informacyjno-komunikacyjne, zrównoważony rozwój energetyczny oraz branża targowo-kongresowa.

- Jaka część wspomnianej trafi do przedsiębiorców?

- Szacujemy, że bezpośrednio na sferę gospodarczą przeznaczymy aż 1,5 mld PLN. Środki te trafią między innymi do firm jako bezpośrednie wsparcie inwestycyjne, pomogą we wzmocnieniu otoczenia biznesu, umożliwią przedsiębiorstwom realizację wspólnych przedsięwzięć, również ze światem nauki, posłużą wypromowaniu oferty eksportowej świętokrzyskich firm, wesprą uzbrajanie przez samorządy terenów inwestycyjnych z myślą o przyciągnięciu kapitału zewnętrznego, wspomogą osoby chcące założyć działalność gospodarczą, w tym absolwentów. Do firm trafią nie tylko bezzwrotne dotacje, lecz również preferencyjne pożyczki i poręczenia. Dzięki temu kapitał inwestycyjny dla przedsiębiorstw będzie pracował dla gospodarki województwa przez wiele lat po zakończeniu realizacji programów operacyjnych.

- Czy samorządy będą mogły w dalszym ciągu korzystać ze środków unijnych na finansowanie swoich inwestycji?

- Tak, wsparcie projektów, realizowanych przez powiaty i gminy będzie kontynuowane. Chcemy, by projekty w większym stopniu były zdolne do samofinansowania po ich zakończeniu, pożądane będzie szersze zaangażowanie środków prywatnych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego. Na przykład, na przedsięwzięcia z zakresu ochrony środowiska przeznaczone zostanie 420 mln PLN, w tym w pierwszej kolejności na projekty mające na celu oczyszczanie ścieków komunalnych oraz efektywne gospodarowanie odpadami. Priorytetowo traktowane tu będą projekty kompleksowe, oparte na współpracy samorządów.

Z kolei na sektor transportu trafi około 720 mln PLN. Środki te przede wszystkim

przeznaczone zostaną na finansowanie dużych, kompleksowych projektów, dotyczących budowy i modernizacji dróg wojewódzkich, uzupełniających sieć autostrad, dróg ekspresowych i krajowych finansowanych z poziomu krajowego. Ponadto dofinansowanie uzyskają projekty usprawniające przyjazny dla środowiska transport publiczny w regionie oraz podnoszące jakość systemu komunikacyjnego miast. Nie zabraknie również pomocy dla jednostek ochotniczych straży pożarnych. Na zakup pojazdów i wyposażenia dla OSP, służącego walce z następstwami katastrof naturalnych przeznaczymy około 50 mln PLN. Dotychczas, w latach 2007-2013, projekty turystyczne cieszyły się ogromnym zainteresowaniem ze strony beneficjentów. Na finansowanie projektów o charakterze turystycznym, opartych na najatrakcyjniejszych walorach naturalnych i kulturowych regionu skierujemy około 350 mln PLN.

Kontynuowane będzie wsparcie dla przedsięwzięć z sektora infrastruktury społecznej, dla których wstępnie zaplanowaliśmy 350 mln PLN. Finansowane będą m.in. projekty z zakresu ochrony zdrowia, pomocy społecznej, edukacji, kształcenia przez całe życie, szkolnictwa zawodowego. W tych obszarach pożądana będzie realizacja wzajemnie się uzupełniających projektów infrastrukturalnych i nieinwestycyjnych.

Na dalszą informatyzację instytucji sfery publicznej oraz wykorzystanie technik informatycznych m.in. w administracji, medycynie, kulturze itp., co przynieść ma poprawę jakości i ułatwienie dostępu do szeregu usług publicznych, przeznaczy się 140 mln PLN.

- Wiele mówi się, że Unia Europejska bardzo dużą wagę przykładą do projektów z zakresu energetyki.

- Tak, energetyka stanowi jeden z priorytetów w wydatkowaniu środków UE w latach 2014-2020. Na projekty wpisujące się strategię niskoemisyjne w miastach (m.in. dotyczące ekologicznego taboru autobusowego, dworców i centrów przesiadkowych, wymiany oświetlenia ulicznego, tras rowerowych, modernizacji systemów ciepłowniczych), czy zakładające wzrost efektywności energetycznej zarówno w sferze gospodarczej jak i publicznej, jak również przewidujące w większym zakresie wykorzystanie efektywnych źródeł energii, skierujemy dofinansowanie w łącznej wysokości ok. 700 mln PLN.

Kolejną kwestią, na którą Unia Europejska kieruje swoją uwagę jest wsparcie największych ośrodków miejskich, które są traktowane jako motor procesów rozwojowych w każdym z regionów. W tym kontekście szczególne wsparcie skierowane zostanie na rzecz Kielc oraz gmin wchodzących w skład jego obszaru funkcjonalnego, na projekty mające w sposób zintegrowany rozwiązywać problemy na tym terytorium. Służy temu nowy mechanizm - Zintegrowane Inwestycje Terytorialne. Środki zarezerwowane w RPOWŚ 2014-2020 na ten cel to 340 mln PLN. Ponadto, dla wszystkich samorządów w regionie dostępne będą środki w wysokości 220 mln PLN na przedsięwzięcia rewitalizacyjne, w których nacisk będzie

położony na aspekty społeczne i gospodarcze.

- Na jakich najważniejszych przedsięwzięciach koncentrować będzie się wsparcie z Europejskiego Funduszu Społecznego.

- Środki Europejskiego Funduszu Społecznego stanowią niemal 30 proc. alokacji RPOWŚ 2014-2020. Z tego funduszu będą finansowane projekty, skoncentrowane m.in. na walce z wykluczeniem społecznym, poprawie dostępu do wysokiej jakości usług publicznych (m.in. żłobki, przedszkola, opieka zdrowotna, edukacja szkolna), zapewnieniu dostępu do zatrudnienia osobom poszukującym pracy, wsparciu samozatrudnienia w formie dotacji i mikro-pożyczek, czy zapewnieniu dostępu do doradztwa i szkoleń zawodowych dla przedsiębiorców i pracowników.

- Kiedy będzie można spodziewać się pierwszych naborów projektów w ramach RPOWŚ 2014-2020?

- Przyjęcie przez Zarząd Województwa projektu RPOWŚ umożliwi przekazanie go do obowiązkowych uzgodnień z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, Radą Działalności Pożytku Publicznego i uzgodnień międzyresortowych. Następnie, projekt trafi do Komisji Europejskiej, od której akceptacji zależy możliwość rozpoczęcia wdrażania Programu. Przewidujemy, że pierwsze nabory uruchomione będą na przełomie 2014 i 2015 r.

Redakcja